

DEBRECZEN

Szerkesztőség: Debrecen, Bajcsy-Zsilinszky-u. 1. sz. földszint (Arany Bika bérház). Tel.: 113. (7 mel. állomással.) Szerkesztőségi hiv. órák d. u. 9-7-ig.

KELETMAGYARORSZAGI NAPLÓ
Független Kiszagda, Földmunkás és Polgári Párti újság

Kiadóhivatal és nyomda: Bajcsy-Zsilinszky u. 1. sz. (Arany Bika bérház) főemelet. Telefon: 113. (7 mel. állomással). Hivatalos órák: reggel 8-este 6 ig.

Széleskörű intézkedések az ország kenyérellátásának biztosítására

Legszigorúbb elszámoltatási eljárás - Karhatalom kirendelése

A beszoigáltatási készség előmozdítása árúellátási akcióval - A fejadag és ellátatlanok számának csökkentése

A Gazdasági Főtanács az ország kenyérellátásának felelősen biztosítása érdekében az alábbi határozatokat hozta.

1. A kenyér- és lisztellátás ügyeinek központi intézésére miniszteri biztost kell állítani. Feladataik közé tartozik a közellátásügyi miniszteriiumon belül mindazoknak a teendőknél ellátása és irányítása, amelyet az ország kenyér- és lisztellátása biztosítására szükségesek. Miniszteri biztosnak dr. Szabó Jilek Ernő miniszteri tanácsosi nevezik ki. — A miniszteri biztosság szervezetenél felállításánál különösen súlyt kell helyezni a vidéki elszámoltatáshoz szükséges szervezettel azonnali kiépítésére, amelybe bele kell vonni az adó-gabona-behajtatásban gyakorlati pénzügyi alkalmazottakat is.

2. A pénzügyigazgatóság legkésőbb február 15-ig fejezi be a folyamatban lévő adó-gabona-behajtatást és ezt követően azonnal meg kell kezdeni a legszigorúbb elszámoltatási eljárást. Erre a célra rendelt, mintegy 200 fonyi személyzet utján elsősorban a jobb ellátottságu megyékben: Somogy, Tolna, Baranya, Vas megyékben kell a gabonakészleteket helyszíni eljárással felderíteni. A Gazdasági Főtanács megkeresi a honvédelmi minisztert, hogy a helyszíni elszámoltatást 30 fonyi katonaságnak a miniszteri biztos rendelkezésére bocsátásával támogassa. A karhatalmat a miniszteri biztos azokba a megyékbe irányítja, ahol az elszámoltatás történik. Az elszámoltatás során különös gondot kell fordítani a helyi ellátottságok felderítésére és megszüntetésére, továbbá a malmok gabonakészleteinek legszigorúbb ellenőrzésére is.

3. A beszoigáltatási készséget a már kihirdetett prémiumrendszeren belül bakancs, vas- és egyéb árú-ellátási akcióval is elő kell mozdítani. E célra rendelkezésre bocsátandó a külföldről behozott bakancskészlet és a belföldi készlet megfelelő része is. Az akciót a közellátási miniszter és az iparügyi miniszter szervezi és ők állapítják meg, hogy milyen, a beszoigáltatási kötelezettségeken felüli teljesítés esetén és milyen áron részese a beszoigáltató a kedvezményes árukban. A beszoigáltatási kötelezettség alapos ok nélkül való elmulasztását, valamint a kötött gabonagazdálkodás szabályainak megszegését, súlyosabb esetekben büntetve fogja nyilvántartani az erre vonatkozó rendelet; a malmok súlyosabb visszaélése esetén pedig azok elkobzását is előírja. A Gazdasági Főtanács felkéri a közellátásügyi minisz-

tert, hasson oda, hogy a malmok közellátási mulasztásai másodfokon is az eddiginél nagyobb szigorral bíraltassanak el.

4. A Főtanács tudomásul vette a közellátásügyi miniszter bejelentését, hogy a Gazdasági Főtanács eddigi határozatai alapján az ellátatlanok számát a január 1-i létsámmal képest lineárisan 15%-kal csökkentti. — Az erre irányuló intézkedéseknek minden körülmények között érvényesítést kell szerezni sőt az ellátatlanok számának 20%-os csökkentésére kell törekedni.

5. Ugyancsak teljes erővel kell végrehajtani az eddigi rendelkezéseknek megfelelően a vidéken tárolt közellátási kenyérgabona és terménykészlet Budapestre való felhozatalát, szükség esetén megfelelő szamu UNRRA és egyéb teherautó igénybevételevel. Mielőbb el kell érni a napi 100 vagou felhozatalát.

6. A közellátási miniszter javaslatára a G. F. hozzájárul ahhoz, hogy ez év február 1-től a napi 25 dekás fejadag általános hatállyal, tehát a testi munkásokkal kapcsolatban is, 5 dekával csökkentessék; ennek megfelelően csökkentendő az önellátók fejadagja is. Napi 10 dekával, tehát napi 15 dekára kell csökkenteni a fejadagját annak a fogyasztói rétegnek, amelyet a kenyérellátást az elmúlt évben megvontak, valamint azokat a rétegeket, amelyek ezekkel hasonló megítélés alá eshetnek.

7. A vetőmag céljára megállapított gabona mértéke érintetlenül hagyandó és biztosítandó.

8. A fent részletezett rendszabályok és intézkedések keresztülvitelére pontos napiári terv készítenendő és annak végrehajtását a miniszteri biztos napról-napra ellenőrizni köteles.

9. A fenti rendszabályok maradéktalan végrehajtása esetén a Főtanács az ország gabonaelőállítását a jövő termésgig biztosítottak látja. A kenyérgabona és liszt sürgős behozataláért mindazonáltal mindent el kell követni.

lentétek, de ezekben semmi aggasztót sem lát. Nem kell tartani a béke megsértésétől, vagy katonai összecsapástól.

— Nincs olyan nagyhatalom — mondotta Sztálin —, amely most nagy hadsereget tudna felállítani valamelyik szövetséges nagyhatalom elleni harcra, — még ha kormányra alárna is, mert a mai világban a népakarat ellenére nem lehet haború. Ettől eltekintve, nincs olyan cél, amely egy újabb náborut igazolhatna.

A további kérdésekre válaszolva Sztálin hangsúlyozta, hogy helyesli a művelődési és tudományos értesülések kicserélését a két nemzet között. Helyesli a tudós, művészeti és diákcserét is. Kész a továbbiakban is közös politikának a folytatására az Egyesült Államokkal a távolkeleti kérdéseken.

Arra a legutolsó kérdésre, hogy nem ad-e komoly aggodalomra okot a szovjet kormányok az a tény, hogy Németország amerikai és angol övezetében nem sikerült végrehajtani a náciellenes támadást, Sztálin azt válaszolta, hogy ez nem okoz komoly aggodalmat, de természetesen a Szovjetunió-nak nem tetszik, hogy a közös munkaterv egy részét nem valósítják meg. (MTI)

Sztálin beszélgetése Elliot Roosewellel

Moszkva, jan. 23. A Tass írta newyorki híradás alapján ismeretli Elliot Roosewellel a „Look” című newyorki folyóiratban megjelent cikket, amelyben leírja Sztálinnal folytatott beszélgetését.

A beszélgetés során Sztálin nemcsak lehetségesnek, de okos és megvalósítható dolognak mondotta, hogy az Egyesült Államok egymás mellett élhessen a Szovjetunió kommunista kormányzatával anélkül, hogy egyik a másik politikai belügyébe igyekezzék beavatkozni. Ez a kapcsolat még inkább lehetséges a béke ügyében.

Sztálin hangsúlyozta a továbbiakban, hogy az Egyesült Nemzetek szervezetenél sorsa sok tekintetben azon fordul meg, hogy a Szovjetunió, Anglia és az Egyesült Államok között meg-egyezés jöjjön létre az alapvető politikai kérdéseken.

Sztálin hangsúlyozta, hogy hisz ebben a meggyezésben. Azt a meggyőződését is kifejezte, hogy sikerülni fog szélesebbkörű gazdasági egyezményt létesíteni az ipari termékek és nyersanyagok cseréjére a Szovjetunió és az Egyesült Államok között. A világherkeskedelem kiterjesztése sok tekintetben előmozdíthatná a két ország közötti jóviszonyt — hangsúlyozta Sztálin.

A nemzetközi rendőrség felállítására vonatkozó tervet Sztálin teljes egészében helyesli.

Az atombomba ellenőrzésére vonatkozó kérdésre Sztálin azt válaszolta, hogy az egyenlőség elve tekintetében Oroszországra nem kell semmiféle kivételt tenni. Oroszországra az ellenőrzésnek ugyanazt a szabályait kell alkalmazni, mint bármely más nemzetre.

Helyesli Sztálin az újabb háromhatalmi értekezlet összehívását is azoknak a nemzetközi kérdéseknek a megbeszélésére, melyek a világébkét fenyegethetik. — Nemcsak egy, de több ilyen

megbeszélésre is szükség lenne — hangsúlyozta Sztálin.

Az Egyesült Államokban legfolyi legutóbbi választásokkal kapcsolatban Sztálinnak az a véleménye, hogy a választások eredménye szerint a moslami kormány effecsérelte az elhunyt elnök által gyűjtött erkölcsi és

politikai tőke egy részét és így megkönnyítette a köztársasági párt győzelmét. A továbbiakban hangsúlyozta Sztálin, hogy az Amerika és Szovjetunió népe közötti viszonyban és megértésben nem állott be rosszabbodás, sőt a kapcsolatok javultak. — A két kormány között lehetnek el-

Embortelen körülmények között szállítják el az Ipolymentéről is a magyarokat

Balassagyarmat, jan. 23. A szlovákiai magyarok elszállítására az Ipolymentéről is megindult. Lokomónyeből, 94, Bátorfalu-ból 54, Apátujfaluból 22 magyar családot gyűjtöttek össze. A családokat kisebb orvosi vizsgálatnak vetik alá. Az orvosi vizsgálat kizárólag arra szorítkozik, hogy kinek milyen izombeli állapota van. A magyar családokat ponyvával borított csukókat tehérgépkocsikon szállítják el Észak-Szlovákiába. A tehérgépkocsikból segélykísérők hangzanak. Az éjszakai órákban Kővár és

Nagycsalomja községekből több egyének sikerült átmenekülni magyar területre. Elbeszélésük szerint az elszállítás magyar családok az éjszakai órákban nem zárhatók be lakásukat. Cseh-szlovák járóékek két óránként ellenőrzik, nem szöktek-e meg. Az elszállítás családokat cseh-szlovák katonaság gyűjti össze. Apátujfaluból egy 16 éves fiatalembernek sikerült átszöknie a cseh-szlovák gyűrűn és átjutni a magyarországi Dejkát községbe. Hét kilométer futott mezitláb, a havon és jégen át. Lukanéy

közégből elvitték Bus József plébánost is. Bőrvádi eljárás indult ellene, mert boldog újévet kívánt magyar testvéreinek. A menekültek leírhatatlan állapotban érkeztek Magyarországra, didergő gyermekek, síró apák és anyák, tehetetlen öregek érkeznek az Ipolymenti községekbe. Nógrád és Hont vármegye főispánja és alispánja, a szociális felügyelők és Balassagyarmat város vezetősége átmeneti szállásokról gondoskodtak a menekült magyarok részére. (MTI)

Összeférhetlenségi ügyeket tárgyalt a Nemzetgyűlés

A Nemzetgyűlés csütörtöki ülésén Kossa István elnök bejelentette, hogy a népiövezéségtől Nagy László, Sárdy István és Szilassy Kornél képviselők ügyében megkeresés érkezett. A megkeresést áttette a mentelmi bizottsághoz.

A Nemzetgyűlés ezután áttért a napirend első pontjának tárgyalására, az összeférhetlenségi bizottság jelentésére. Vidovics Ferenc nemzetgyűlési képviselő ügyében. Seelgy Imre előadó közölte, hogy Farkas Mihály képviselő Vidovics Ferenc ellen összeférhetlenséget jelentett be. A bejelentésben hivatkozott törvény kimondja, hogy nem lehet a Nemzetgyűlés tagja, aki fasisztaszellelemű lapnak vagy sajtóterméknek felelős munkatársa, — vagy kiadója volt. A vizsgálat

folyamán bebizonyosodott, hogy Vidovics Ferenc az »Uj Mára-moros» c. lapnak felelős szerkesztője és kiadója is volt; amely lap — bár nem volt hivatalosan fasiszta vagy kormánypárti, — de tartalma alapján vitathatatlanul fasiszta irányu lapnak minősül. A bizottság javasolta, hogy Vidovics Ferenc nemzetgyűlési képviselő megbízatását megszüntessék mondja ki.

A Nemzetgyűlés elfogadta az összeférhetlenségi bizottság jelentését, Vidovics Ferenc megbízatását megszüntetnek mondta ki.

Pongrács Aladár, a pénzügyi bizottság előadója jelentette be ezután, hogy az 1946-47. évi költségvetés jelentésével a bizottság elkészült, s kérte annak napirendre tűzését.

Ezután a Nemzetgyűlés folytatta az összeférhetlenségi bi-

zottság jelentési feletti határozathozatalt.

Antal József és P. Farkas Ferenc képviselők eseteiben az összeférhetlenséget megállapították és felszólították a képviselőket, hogy ezt a helyzetet 15 napon belül szüntessék meg.

Csösz László nemzetgyűlési képviselő a debreceni református Kollégium polgári fiúiskolájánál viselt igazgatói állásánál tett önmaga ellen bejelentést. Ebben az ügyben arra az álláspontra helyezkedett a bizottság, hogy egyházi iskolában viselt állás nem közszolgálati alkalmasság, ezért a képviselő nem összeférhetetlen.

Ezután egyes régebbi interpellációkra adott miniszteri válaszokat olvastak fel. Többek kö-

Igazolvány képek
HOEVATH FOTÓTÓL,
Simonffy utca 1/b.

CSOKONAI SZÍNHÁZ Január 24-én, pénteken fél 7-kor

A doktor úr

Bérlés szünet. — Rákai Márton fellépéssel

CSOKONAI SZÍNHÁZ Január 24-én, pénteken du. 3-kor

Matyi a furfangos cukrászinas

Gyermek előadás.

APOLLO MOZI

Minden idők legcsodálatosabb színes orosz mese filmje

KOVIRAG

Előadások: s. 5, 7 vas- és ünnepnap d. e. 11-kor is.

Telefon: 194.

zött a miniszterelnök felett Eckhardt Sándor képviselőnek a felszólalt katolikus egyesületek vajyonának sorsáról mondott interpellációra

A miniszterelnök rámutatott

arra, hogy a kormány álláspontja szerint a felszólalt katolikus jellegű egyesületek vajyonát demokratikus alapszabályokkal és demokratikus vezetőkkel újalakult egyesületekre ruhazza majd át Remélhető, hogy ezeknek az egyesületeknek ilyen szeltemben való megalakulása rövidesen megtörténik és akkor megkezdhetik működésüket.

A miniszteri válaszokat a Nemzetgyűlés tudomásul vette.

SZÍNHÁZ — MOZI

CSOKONAI SZÍNHÁZ

Péntek délután 3-kor: Matyi a furfangos cukrászinas, Gyermekelőadás.

Péntek este fél 7-kor: A doktor úr, Rákai Márton vendégjátéka, Bérlés szünet.

Szombat este fél 7-kor: Vigóvgyey, Premierbérlet.

Vasárnap du. 3-kor: Vigóvgyey, Bérlés szünet.

Vasárnap este fél 7-kor: Vigóvgyey, Bérlés szünet.

Hétfőn este fél 7-kor: Tommy és társa, Propaganda előadás.

Kedd este fél 7-kor: Vigóvgyey A. és B. bérlet. (28-27)

KAMARA SZÍNHÁZ

Vasárnap fél 7-kor: Olyan szép, hogy nem lehet igaz.

Kedd este fél 7-kor: Olyan szép, hogy nem lehet igaz.

Magyar-Szovjet Barátság Napjai

Illés Béla, az „Új Szó” főszerkesztője Debrecenben

Illés Béla, a kiváló író nem kell bemutatnunk Debrecen közönségének. Már többször járt Debrecenben és legutóbbi előadása Maxim Gorkijról még mindenkinek élesen él az emlékezetében. Finom előadói készsége, előadásának meleg humora mindenki magával ragadott. Ezúttal a szovjet irodalomról fog átfordító ismertetőt nyújtani. Ő azok közé az írók közé tartozik, akik a szovjet nagy honvédó háborújában fegyverrel a kezükben vettek részt. Mint a Szovjetunió alezredese, többszörösen kiüntette magát, az író világban elfoglalt helye azonban még alezredesi rangjánál is magasabb. Előadása írárt, mely ma, pénteken délután 6 órakor a Déri Múzeum előadótermében lesz, városszerre nagy érdeklődés nyilvánul meg.

műkedvelő színjátszásnak, mely szélesíti a színházi kultúrát, úán-pótlást nyújt. A szovjet színházi kultúra gépies lemásolása hiba volna, de levonhatjuk tanulságát.

A szombati hangverseny

A magyar-szovjet baráti hét keretében szombaton január 25-én délután 4 órakor a Csokonai Színházban tartandó hangverseny műsora: Szokolov: Fekete föld. Előadja a városi zeneiskola gyermek és női kara, vezényel Galánffy Lajos mb. igazgató. Kahalevszky: Szonatina. Zongorán előadja Tóth Adél. Sosztakovics: Shakespeare-szonett. Találka (Burns) Enkeli: Markbreit István, zongorán kíséri Galánffy Lajos. Bartók: Rondo, 2. hólgár tánc. Zongorán előadja Gulyás László zeneiskolai növendék. Gorkij: Viharhadár. Szavallja Szirek Zoltán, a Csokonai Színház tagja. Hubay: Hejre Kati. Hegedűn előadja Vizely Katalin zeneiskolai növendék, zongorán kíséri Pásztor Mária. Kirgiz népdal: Kukusdzsán. Espáj: Merij elátkozt dala. Muszorgszky: Hopák. Enkeli: Körössi Anni, zongorán kíséri Galánffy Lajos. Prokofjev: Szavallja: Kemény Erzsébet a Csokonai Színház tagja. Cui: Orientale. Davidoff: Székőkötél. Gordonkán előadja Erdész Mihály zeneiskolai tanár, zongorán kíséri Papp Lajosné zeneiskolai tanárnő. Kodály: Marosszéki táncok. Előadja: dr. Mezőgár Ferencné zeneiskolai tanár.

Színművészet a Szovjet-Unióban

elmen tartott értékes előadást Hont Ferenc, a Színművészeti Akadémia és Madách Színház igazgatója Kertész Sándor színművész frappáns bevezetésével. Előadásának főbb részletei: A szovjet színház új típusú színház, az egész népi és minden szovjet népé. Minden színház az állam és az állam a Szovjetunióban szintén a népi. A Szovjetunióban nemcsak a színházak, hanem minden nagyobb vállalkozás és üzem az államé, haszna így szociális és kulturális csatornákon visszafolyik a néphez. Ez teszi lehetővé, hogy a szovjet színházak és rendezőik nincs gazdasági gondja, elképzeléseit maradéktalanul megvalósíthatja. Nem kell megalkudnia üzleti szempontok miatt. Mivel a színház nem üzlet, a társadalmi fejlődés szerves tényezőjévé válik. Az orosz színházakba a nép jár, nem egy szűk, kiváltságos réteg. A jegyeket hetekkel előre eladják üzemeken, hivatalokon keresztül. A szovjet színház publikuma nemcsak elevenen reagál, hanem ért is a színházhoz. A színház vezetőjének teljes hatalma egyuttal teljes felelősséget jelent. A művészek jórészt a népből jöttek és a népek játszanak. A színpadot a nézőtől nem választja el rivalda, a kettő egybe tartozik, úgy külsőleg mint lelkiben. A színházi főiskolák növendékei nemcsak ingyen tanulnak, hanem fizetést kapnak. Egy darabra 6 hónaptól 2 évig készülnek, a színész úgyszólván „kihordja” szerepét, ezért nincs kis és nagy szerep és nincs sztár. A színész szolgája a művek és művészetnek. Egy színész heti négy este köteles játszani, hogy szabad idejében tanulhasson, képezhesse magát. Egy darabra három szereposztásban készül fel egy színész. A klasszikusokat játszó színház olcsó helyárakkal, a szórakoztató darabot játszó lényegesen magasabbal játszik. Nagy szerepe van a szovjetben a

Január 29-én lesz a Független Ifjúság nagyszabású kultúrdejtánja

A Független Ifjúság debreceni szervezete folyó hó 29-én, szerdán délután fél 5 órai kezdettel a Kisgazda Párt nagytermében nagyszabású művészeti kultúrdejtánt rendez. Kultúrdejtán központjában a Független Ifjúság színjátszócsoprtjának előadása áll. Bemutatásra kerül Caragiale: „Szemet-szemért” című kétrévnásos darabja. Ifjúsági: színját-szok hosszú idő óta készülnek a darab előadására és minden valószínűség szerint sikerül művészi előadást produkálniok. A kultúrdejtán keretében lesz a nagy érdeklődéssel várt irodalmi pályázat eredményhirdetése, valamint a pályadíjaknak a kiosztása is. Ezért a Független Ifjúság vezetősége felhívja az irodalmi pályázaton résztvevőket, hogy saját érdeklődésük kultúrdejtánon jelenjenek meg. Ifjúsági tagoknak, valamint középiskolásoknak is jegyek elővetelben 1 forintért kaphatók.

Nagy Ferenc bizottság élén megjelenik a szociádemokraták kongresszusán

A Kisgazda Párt politikai bizottságának ülésén elfogadták a Szociádemokrata Párt meghívását a kongresszus 31-i megnyitói ünnepségére. Az ünnepségen a Kisgazda Pártot Nagy Ferenc miniszterelnökkel az élén héttagú bizottság fogja képviselni.

A köztársaság évfordulójának megünneplése az iskolákban

A vallás- és közoktatásügyi miniszter rendelkezést adott ki a Magyar Köztársaság megalakulása évfordulójának iskolai megünnepléséről. A rendelkezés szerint február 1-én az iskolákban szünetet kell tartani. Ezen a napon az évforduló megünneplése céljából az iskolákban ünnepséget rendeznek.

Halálraítéltek újkori betyárok

A győri törvényszék rögtönítélő tanácsa Belényesi István és Meisner Károlyt köztársasági halálra, Balogh István életfogytiglani kényszermunkára ítélte. Ez a három ember a múlt hónapban valószínnel a közterületen tartotta a fegyverrel és késsel, revolverrel és kézilánccal felfegyverkezve sorozatos betéréseket és titon-állításokat követtek el.

A FÜGGETLEN IFJUSÁG HIREI

Leánycsoprt szabó-, varrótanfolyamot rendez a tanfolyam február 1-én kezdődik. Jelenkezni lehet a Független Ifjúság irodájában a hivatalos órák alatt.

A Független Ifjúság Politikai Akadémiájának megnyitása folyó hó 24-én, pénteken du. 4 órakor.

A szerdai Parlamenten dr. Kovács Béla gimnáziumi tanár tartott nagy érdeklődéssel várt előadást „Hogyan politizáljon az ifjúság” címmel. A Parlamentet külpolitikai beszámoló zárta be.

Független Ifjúság a szegényekért

A Független Ifjúság debreceni szervezete új akción kezdte a szegény család felruházására. Munkaképtelen négygyermekes családról van szó, akik most várják az ötödik gyermekét. Az egész család rongyokban, éhenes várja egyik napról a másikra sorsának jobbrafordulását. A Független Ifjúság ezért feruházási akción indít elsősorban a születendő gyermek részére és az egész család nevében kérő szóval fordul Debrecen társadalmára felé, hogy bármilyen adománnyal legyen segítségére e nyomorgó családnak. Az adományokat a Független Ifjúság hivatalos helyiségében lehet beadni. Bajcsy-Zsilinszky u. 1. sz. fél-emek.

Magyar sikerek Zürichben

A főiskolai téli -ilágbalnokok küzdelmében igen jó helyezéseket értek el a magyar versenyzők. Bajor 46.1 mp-es idővel a 2. lett Harmadik lett Elek 47.1 mp-el.

Magyar sikerek Zürichben

A főiskolai téli -ilágbalnokok küzdelmében igen jó helyezéseket értek el a magyar versenyzők. Bajor 46.1 mp-es idővel a 2. lett Harmadik lett Elek 47.1 mp-el.

Egy nagy nép felemelkedésének filmje

A velencei nemzetközi filmverseny nagydíjának nyertese

AZ ESKÜ

ma félhelyárakkal a Vigszínház moziban.

Előadások: 3 — 5 — 7 órakor.

A Kisgazda Párt felülvizsgálatot tart Hírek a kultusz és az újjáépítési tárca betöltéséről

Budapestről jelentik: A Független Kisgazda Párt politikai bizottságának szerdai ülésén elhatározták, hogy megvizsgálják a miniszterek, államtitkárok, képviselők, főispánok, a párt központi tisztviselőinek, alkalmazottainak, szervezeti vezetőinek a külső szervezeteiben a vezetőségi és választmányi tagoknak multját és jelenét és politikai tevékenységét. Felülvizsgálják a múlt év óta történt összes közhivatali kinevezéseket is ebből a célból, hogy nem történt-e valahol illetéktelen befolyás és hogy a kinevezések

politikai szempontból megfelelőek-e?

Lapjelentés szerint Mistóth utódjául Sárly Ignácot és Benesik Gyulát emlegetik a Kultusz-tárca betöltésénél valószínűleg tárca-cserére kerül sor a Kisgazda Párt és a Parasztpárt között. A Kisgazda Párt átadná a Parasztpártnak a honvédelmi tárca, viszont megkapná a közoktatást. A honvédelmi tárca Veres Péter, a Parasztpárt vezéré, míg a közoktatástügyi tárca Ortutay Gyulát emlegetik. Ezek a hírek azonban még megerősítésre szorulnak.

Dálnoki Veress Lajos vallomása

Budapest, jan. 23. Dálnoki Veress Lajos a katonapolitikai osztályon tett vallomásában ismertette Horthy Miklós lemondásának titkos körülményeit és azt a tényt, hogy már akkor megalkakították a földalati szervezeteit, amikor Szálasi átvette a hatalmat. Céljuk az volt, hogy továbbra is fenntartsák a jogfolytonosságot és a pártok kikapcsolásával a földreform elleni küzdelemmel az országot régi állapotába helyezzék vissza. Elmondotta, hogyan hálózták be katolailag az országot és hogyan tartották fenn a kapcsolatot a Nyugaton lévő tiszttekkel és táborokkal, hogyan alakították meg a sejteteket s hogyan készültek az oroszok kivonulása után a hatalom átvételére. Kijelentette, hogy már bánja, hogy résztvett az összeesküvésben és hogy elfogadta a fővezér megbízatását, erre azonban a politikuskok kényszerítették

Vallomása következtében olyan nevek merültek fel, amelyek eddig nem szerepeltek az aktákon. Katonai nyomozók utaztak most vidékre, hogy ezeket az embereket felkeressék és kihallgassák.

Tegnap kihallgatásra jelentkezett az egyik letartóztatott vezérkari ezredes és átadta a titkosfrások kulcsát.

A hatóságok őrizetbe vették Bódy Pirokát is, Dálnoki Veress Lajos rejtőgetőjét.

Nagy koalíció Franciaországban

Párisból jelentik: A francia hírszolgálat hivatalos jelentése szerint megalakult az új francia kormány. Miniszterelnök: Ramadier (szocialista); miniszterelnökhelyettesek: Thorez (kommunista), Teidgen (népi köztársasági mozgalom); külügyminiszter: Bidault (népi köztársasági mozgalom). A kormányban 26 tag van, mégpedig: 9 szocialista, 5 kommunista 5 népi köztársasági mozgalmi, 3 radikális, 2 ellenállási demokratikus unióhoz tartozó és 2 pártönkivűli.

A népgyűlés halált kér az összeesküvés vezetőire

Budapestről jelentik: A letartóztatott összeesküvők kihallgatását a hét végére befejezik és átadják őket a népgyűlésnek. Illetékes hely véleménye szerint az összeesküvők vezetőire a népgyűlés halálbüntetés kiszabását kéri.

Enyhítették a sertésforgalom korlátozását

Dr. Erőss János szociáldemokrata miniszter új rendelkezéssel tovább enyhítette a sertésforgalom korlátozását. Ezentul a Budapesti ferenvárosi sertésközvetőhöz, a Debrecen, Győr, Miskolc, Pécs, Szeged, Salgótarján, Szolnok városok, Tatabánya és Ózd közeegek területén lévő közvágóhidakra külön szállítási engedély nélkül lehet magánosoknak mennyiségre való tehermentés nélkül, 100 kg-on felül sertéseket szállítani. Az így szállított sertést csak a közvágóhidón lehet levágni és a sertésbőrt termelt zsír és szalonna 50 százalékos a Hús- és Zsíradék Hivatalnak, illetőleg a kijelölt zsirgyűjtőnek kell hatósági áron átadni. A fehérru mások 50 százaléka, valamint a vörös árval, tehát a hússal és belsővel együtt a vágató korlátozás nélkül hivatalos áron forgalomba hozhatja vagy saját zsebpénzre felhasználhatja a zsirgyűjtő leadása engedély alapján saját tulajdonát képező, vagy hízott sertést szállítja, nem köteles a fehérru 50 százaléka áll fenn. Továbbra is szigorúan tilos a 100 kg-on aluli sertések levágása. Ezt szigorúan ellenőrzik és büntetik.

grammja és összeállítása tekintetében megegyezésre jutottak. Az egyezményt Szofulitsznak, a liberális párt vezérének kivételével, minden párt aláírta. — A megbeszélésen úgy döntöttek, hogy a liberálisok kivételével minden párt hajlandó résztvenni az új kormányban a király által kinevezett miniszterelnök alatt; de ez nem lehet Caldaris.

Lemondott a görög kormány

Mint az angol rádió jelenti, Caldaris görög miniszterelnök szerdán este benyújtotta lemondását György királynak. A görög pártok az új kormány pro-

VILÁGNAGYSÁGOK PANKRÁCIÓS VIADALA

vasárnap d. e. 11 és este 6 órakor a Bika nagytermében. Küzdőtér a terem közepén. Jegyelvételi: SOLT! illetékes, Sas-u. 2

A „Debreczen”-i kiadó vállalat 2000 forintot küldött a dorogi bányakatasztrófia áldozatai hozzátartozóinak

A lapunkat kiadó Tiszántúli Könyv- és Lapkiadó Rt. igazgatósága legutóbbi ülésén mely részvétellel emlékezett meg a dorogi bányában történt szerencsétlenségről, ahol harminc de-
yek bányász vesztette életét, akik közül 47 családos ember volt. Ezek a bányász családok kereső nélkül maradtak télviz idejére. Megállapította az igazgatósági ülés, hogy vállalatunk fizikai és szellemi dolgozó is a bányászok hősi és emberfeletti munkája eredményének, a szellemi közhatalmunkat az, hogy a felszabadulás óta zavartalanul dolgozhatnak; a vállalat üzemi zavartalanul működhetnek, mint hogy az egész üzem villany-

erőre van beállítva és a villany-
áram termeléséhez természetesen
szén szükséges.

Amikor a széntermelés hősi halottaira kegyelettel emlékezik a vállalat, ugyanakkor elhatározza, hogy gondot a szerencsétlenül járt bányászok hátramaradtjaira és a vállalat igazgatósága, valamint szellemi és fizikai munkatársai nevében 2000 forintot juttat a dorogi bányakatasztrófiához azzal a rendeltetéssel, hogy az összeget a 47 kereső nélkül, árva maradt bányászcsalád felségélyezésére fordítsa.

Az összeget a vállalat pénztára átvonítva juttatta el és egyben megküldte az igazgatósági ülés jegyzőkönyvét.

Egyelőre leállítják a szarvasmarhaszállítványokat Hajdú megyéből

Anyai szarvasmarhát visznek a fővárosba, hogy összetöröljék a szállítványok a pályaudvarokon. A takarmányhiány miatt a gazdák országsszerte eladásra kínálják szarvasmarháikat, amelyeket pesti állatkereskedők észlelésére hozták és a fővárosba szállítanak. Az utóbbi napokban a szállítások olyan mérvet öltöttek, hogy a budapesti pályaud-

varokon összetöröljék a szállítványokat. Tegnap dr. Balogh István megyei főispán, közéleti kormánybiztos táviratot kapott a közéletügyi miniszertől, amelyben a miniszter utasítja, hogy a torlódás elkerülése végett további intézkedés a szarvasmarha-szállítást a megye területéről állítsa le.

Debreceni gazdabajok

Debrecen mezőgazdasága szegegyebb, mint volt, de Debrecen gazdái büszkén vallhatják, hogy nem saját hibájukból, hanem azért, mert a köz érdekében feláldozták terményüket, termésüket, állatállományukat olyan csekély vagy semmi ellenszolgáltatásért, hogy abból nem pótolhatják a gazdaságukban mutatkozó hiányokat. S ma midőn így állnak s a mindenne elégséges isteni kegyelemről várják nehéz sorsukban a szabadságot, akkor újabb és újabb teher szűkít meg őket. Az eddigi próbáltatásoknak erejük végső megfeszítésével is iparkodtak eleget tenni, ha árpából eszik is a kenyert, de a terményben kiszabott adót iparkodtak beszedni. Iparkodtak s ha a természeti adottságok sorsága nem játszott kezükre, arról nem tehetnek s legfeljebb a jövőtől való félelem szorongatja lelküket. Debrecennek az 1946. évben is, nemcsak azelőtt, amikor még sokkal többet kivárt tőle a közéletkezés, annyi mennyiségű burgonyát kellett volna beszedni, amennyit ma meg sem teremt, nem is beszéve a kalászosokról. Oszli kalászossal, a mindent póló igyeket meglehetősen bevetette a határt, de burgonyafőre még magnak való sincs elég. A legmélyebb hátra köteleznék a debreceni gazdákat az, aki ellátja őket kellő időben llyennel, mert ha nem vetnek eleget, jövőre is megismé-
lődhettek, hogy a közönség a piac-
on burgonyához nem jut hozzá,
hiszen esetleg a környező közsé-
gek is még kevésbé hozzák ter-
melvényüket a debreceni piacra.

Furcsájuk a debreceni gazdák nem tudják kellő magyarázatát adni annak, hogy mikor 6k a nemzeti újjáépítő munkában le-
tagadhatatlanul az élen vannak s
mindenkor a rájuk rótt kötelessé-
geknek hazafias érzéssel iparkod-
tak megfelelni, akkor náluk még
az eszközöket is újra meg újra
megadóztatják. A kereskedő üz-
leti felszerelése után fizeti a va-
gyonadót, a kőműves kalapácsát,
az ács fűrőjét, a szabó varrógéjét
stb. stb., senkinek sem jutott meg
eszébe közmunka alá vonni, de az
u. n. gazdának a tehenéért, mely-
ből minden nap a piaci ár 50-60
százalékáért tejet kell beadni a

közéletkezés részére, az ökréért, lo-
vára, melyekkel a barázdákat
hasogatja s melyekkel produkta-
mait a fogyasztó közönség helyé-
be viszi, vagy a cséplőgépéri
köznyújtástól kell fizetnie.
Az a fejős tehén, az az igavonó
állat, az a cséplőgép éppen olyan
szerszám a gazda kezében, mint a
mészárosnak a tagló, vagy a ke-
reskedőnek a mérleg s a vagyona-
dának ugyanúgy alapja, mint az ipari
és kereskedelmi felszerelés.

A gazdaközönség a mai szoroga-
tot helyzetében sem akar ke-
vesőbb helyzetbe kerülni más tár-
sadalmi osztállyal, de úgy érzi
saját megelégedése a köz szolgá-
lata érdekében bajait nem rejtheti
mindenkor véka alá. Itt van a leg-
újabb rendelkezés a köznyújtásról.
Nem elég az, hogy a földtulajdo-
nosokat aránytalanul súlyosan
érinti a magas kataszteri tiszta
jövedelem alapján való közmunka
váltásdíj kivétel, hanem egyze-
rűen ingyenes, — de részéről ta-
lán nagyon is ráfizetéses hivatali
kapitál, — ha házuk is van le-
rongyolódott tárgyaink kívül.
Öt-hat hét az idő, amikor a mezői
munka ismét megkezdődik. Öt-
hat hét az idő, mikor a dolog-
tehető gazdák a tárgyakra lívo-
nukban küzdtek is át. Dougoni
akarnak, kieszény, nagyja. Dol-
gozni, termelni, nem épp. csak
maguknak, — a köznek, az elár-
vult hazának.

Mit látunk? A valódi debreceni
gazdának a belső városrészen
házában kellett lenni, mert ehhez
fűződött minden joga s ma is cél-
szerűségi szempontból fenntartja,
mert így hivatalos megkereséshez,
idézéshoz stb. könnyebben hozzá-
jár, mintha azt a várostól sokszor
25-30 km-re kézbesítették neki
a hatóság. Eddig, ha kiment a ta-
nyára, dolgozhatott nyugodtan.
De most a köznyújtásdíj
beszedését a háztulajdonos köte-
lességévé tették. Ez előbbvaló
minden szántásvetésnél. Mert a
hónap első öt napján be kell szed-
ni a lakóitól s minden hozzájuk
tartozótól s a hónap hetedik nap-
jáig beszedni a városi adó-
pénztárba szépen betűsorba sze-
dett névjegyzék kíséretében. Most
az a kérdés, a mezőgazda tüzhete-
ki hivatalos napot és órát, ame-

DEBRECZEN 3 OLDAL 1947. jan. 24.

SZALAG, CARBON HURAY, Iparkamara

lyen a lakók az öt napon belül a
markába olvassák a pénzt, vagy
öt napig lesse-várja, ki akarja,
vagy ki tudja kifizetni a maga
terhét. Közben pedig vallassa a
házában levőket, mi címen van-
nak felmentve, miért nem az ő
kezébe fizetnek s így tovább.

Előzőleg pedig szenteljen egy
napot arra is, hogy a Közmunka-
hivatalba sőt magát el saját pénzén
megveendő nyomatványt. Vagy
fogadjon maga helyett megbízot-
tat, ha a köznyújtásdíj besze-
désén kívül egyéb dolga is van a
gazdálkodásban.

Élég teher volt eddig is a laká-
adó havonként egyszer vagy két-
szer befizetése sokszor emberség-
ből is még akkor is, ha a lakó
elfelejtette vagy valami okból nem
tudta a háztulajdonossal szemben
kötelességét teljesíteni. Ez a rend-
szer pedig gazdaszemmel nézve
olyan lehet, mely a háztulajdonos
és lakói közti úri nagyobbítja,
nemhogy közelebb hozná őket egy-
máshoz. Így is sok a baj, például
a vízvezeték használatánál nem
egy helyen.

A gazdaközönség úgy érzi,
hogy neki a termelés a kötelessé-
ge, a mezőgazdaság talpraállítása
a dolga s nem az adószedés a ter-
melés rovására. Ezért a közny-
újtásdíjról szóló intézkedés
megváltoztatását, — mint célra
nem vezetett — kéri és jogosan
kívánja.

Gazda.

Gazda Szabadegyetem

A Független Kisgazda Párt
Gazda Szabadegyetemén folyó
hó 25-én délután 3 órai kezdet-
től a Kisgazda Párt helyiségé-
ben Bodó Lajos gazdasági tanár
tarj előadást „A földhözjuttatás-
tal állattenyésztés” címen. —
Felhívunk minden egyes hallga-
tónkat, hogy az állattenyésztés
problémájával foglalkozó igen ér-
tekes előadást teljes számban
hallgassák meg. Az előadás díj-
talan s azt minden érdeklődő
meghallgathatja. Független Kis-
gazda Párt Gazda Szabadegyetemé.

A népbírói ötös tanács tárgyalásai

A debreceni népbírói ötös
különös csúszásokon két
ügyet tárgyal. Elsőnek Rácz Dániel
terménykereskedő, püspök-
ladyáni lakos áll a bíróság előtt.
A vád szerint a mult év nyarán
Püspökadyánban, a Szilágyi-féle
kocsiban antiszemita kifejezések
használt, majd később Nyír-
bátor és Debrecen között a vasu-
ti kocsiban a kommunistákra
sérítő kifejezést tett. Rácz Dániel
tagadta a vádat. Az első vád-
dat a tanuk nem igazolták, ellen-
ben a vasuti kocsiban történt ki-
fejezésekre vonatkozólag G. Kiss
Sándor terhelő vallomást tett és
bizonyította a vádat. A Népbíró-
ság megállapította bűnösségét a
vasuti kocsiban elhangzott izga-
gató kijelentések miatt és Rácz
Dánielt 8 hónapi börtönrre ítélte.
Dr. Garancsy Mihály népügyész
megnyugodott az ítéletben, így
az jogerős lett. A szabadlábban
lévő vádlottat azonnal őrizetbe
vették és megkezdték büntetése
kielégését.

A másik ügyben Horváth Jó-
zsef idős, 65 éves alszójsai, bel-
legelői gazdálkodó volt a vádlott,
aki a vád szerint sértő kifejezést
használt volna a kommunisták-
ra. A tárgyaláson kiderült, hogy
Horváthnak egy szőlőbérlet kap-
csán támadt összeszólalkozása,
differenciája bérlő társával és
ezzel szemben használt több sértő
kifejezést, nem a demokráciával
szemben. A bizonyítási eljárás
lefolytatása után a népügyész
Horváth ellen elejtette a vádat;
így a Népbírói ötös megszüntette
az eljárást.

Ötven hallgatója van a második suskó tanfolyamnak

A Független Kisgazda Párt
női tagozata az elmúlt év őszén
rendkívüli sikerű suskó-tanfolyamot
rendezett, melynek végén pompás
kiállítás mutatta be azt a művészi
és hasznos munkát, melyet a tanfolyam
résztvevői hat hét alatt elsajátítottak.
Az első tanfolyam után mutatkozó
nagy érdeklődés nyomán a női tagozat
elhatározta, hogy megrendezi a
második suskó-tanfolyamot is. Egy-két
felhívásra kevéren ötven hallgató
jelentkezett a tanfolyamra. A munka
azóta megindult és eredményesen
folyik. A tanfolyam megindulása
tanárnő szakkerü irányítása mellett.
A hallgatók — valószínűleg nem
minden célzás nélkül — már el is
készítették az első használati suskó-
tárgyat: egy remekművet papucsot.
A tanfolyam szépen folyó munkája
arra mutat, hogy ősszel — amikor
újra lesz suskó — meg kell rendezni
a harmadik kurzust is.

Szánkózás közben kifosztotta utifársát

A debreceni rendőrség bűn-
ügyi osztálya elfogta Szöke Margit
budapesti, jelenleg lakás nélküli
egyént, akit többrendbeli lopás
büntetése miatt országosan
körülnék.

Szöke Margit Debrecenben is
követett el lopást. Molnár Erzsébet
Öndől, Fáy-dűlői lakosnak fel-
készítette a szánkójára és szánkó-
kázás közben kifosztotta utifárs-
nőjét. Ellopott tőle egy pénz-
tárcát 321 forinttal, egy arany-
gyűrűvel és élelmiszergyűgyekkel.
A testet őrizetbe vették.

A károsult elfogta és összekötözte a rendőrségre vitte tolvaját

Csordás Ferenc Nap utca 1. sz.
alatti lakos címére egyik dunántúli
városból hazaküldték ruhá-
neműt. Mkor a postás a szállító-
levélhez kereste, nem volt otthon s
a lakásban levő gyermek a szállító-
levelet letette az asztalra. A házban
járó Csordás János budapesti lakos
meglátta a szállítólevelet, azt ellop-
ta, aláírta a címzett nevével és a
postán átvette a csomagot.

A károsult szerdán kiment a
zsidóvárosba, ahol egy árusnál meg-
pillantotta egyik ruháját. Nyomban
igazoltatta az öcskást, mire az kijelentette, hogy egy fér-
fi adta át neki bizományba a ru-
hákát, aki déiben 2 órakor a la-
káására megy a pénzért. A mon-
dott időben megjelent a lakáson
Csordás Ferenc és a pénzért pon-
tosan beállított névrokonát, aki rá-
adásul a lopott kabátban érkezett,
nyomban kérdőre vonta, majd meg-
kötözte és előlított a rendőrségre.
A kiváltott holmi csaknem teljes
egészében megkerült.

KÖZÉRDEKŰ LEVEL

Még a mult év februárjában a
város összehívta a tanfókat és
más, kiszíntésű embereket abból a
célből, hogy résztvegyenek a há-
borús kárösszeírásban. Neki is
fogtak a rossz téli időben, leg-
többünk lyukas cipőben, egy szál
rossz ruhánkat nyuzva jártuk a
várost két-három hétig. A mun-
kával tisztességesen elkészültünk,
de fizetést nem kaptunk. Azóta
már sok ígéretet hallottunk, de a
szomorú tény az, hogy nem lát-
tuk egy fillért sem. Most a nyil-
vánosság előtt fordulunk ismét
azokhoz, akiket illet, hogy tegye-
nek végre eleget kérésünknek és
adják meg a munkánk után járó
fizetést. Köztudomású az az anya-
gi helyzet, amiben mi tanfók ten-
gődünk: minden fillerre szükség-
günk van. A munkát elvégeztetni,
de érte nem fizetni: semmiképpen
sem méltó a demokratikus bánás-
módhoz. Tisztelettel: Aláírások.

— Ügyeletes gyógyszerárak:
„Reménység” Csapó u. 22. „Mát-
tvás király” Vámospércsi út 16.

ING 20 '80
A K C I O
RYOMOTT PUPLIN-HÓI Ft-ért
egyes számok
FRANK ARANY EKA
H I R E K

— Időjósítás: Mérsékelt északi,
északkeleti szél, felhőátvonulások
Több helyen kisebb futó havazá-
sok. A hőmérséklet tovább súly-
lyed.

— Az Ipartestületben legutóbb
a szilgyánó szakosztály tartotta
meg tisztújítását. Ifj. Nemes Ka-
rolt választották elnöknek, al-
elnök lett Esz. nyi Lajos. A sülő-
szakosztály tisztújítása során
Tóth Gyula lett az elnök, míg
Kányási István és Hendezel Ist-
vánt alelnökké választották. Ma,
pénteken a könyvtörök, szomb-
ton pedig a tetőfedők tartják
meg szakosztályuk tisztújítását.

— A „Néplap” január 22-i szá-
ma közli a következő közleményt:
A „Néplap” 1946 október 17-iki
számában megjelent „Szivesen vá-
laszolunk” című cikkben egyes
debreceni újságírókkal szembea
használt kitételek Pálffy József
felelős szerkesztőre nem vonat-
koznak, mert utólagosan olyan
adatok jutottak tudomásunkra,
amelyek azokat semmissé teszik.

— A debreceni állami ügyészség-
nek Derecskéről jelentették, hogy
Derecskén a mult nap holtan ta-
lálták meg a határban a szőlők
között Nagy András szőlőcsész-
t. Külsérelmi nyomok nem találtak
rajta. Lehet, hogy rosszul lett és
utána megfagyott, esetleg szív-
szélhűdés érte. A vizsgálóbíró el-
rendelte a vizsgálatot és dr. Illyés
Gábor vizsgálóbíró ki is száll a
helyszínre a halottszemle és vizs-
gálat lefolytatására.

GYÁSZROVAT

Bordi Jánosné Molnár Katalin
32 éves korában elhunyt. Temeté-
se szombaton 1 órakor lesz a Köz-
temető hármias ravatalozójából
múltárius szertartással. Lakás:
Szent Anna u. 7. sz. Pusztai te-
metkezés.

Közösnetnyilvánítás. Mindazon
rokonoknak és ismerősöknek, kik
szeretett apánk Réti József temé-
tésén résztvettek és részvétüket
nyilvánították, ezion mond közö-
netet a gyászoló család.

Szirácz Zoltán és felesége Ko-
vács Piroška mely fájdalom-
mal tudatják, hogy szeretett
kislányuk
Szirácz Piroška
3 hónapos korában elhunyt. —
Temetése pénteken 3 órakor
lesz a Köztemető ravatalozó-
terméből. Gyászolók még: Kistestvére
Zolika, valamint nagyszülői és
a rokonok. — Minden külön
értésítés (gyászlap) helyett. —
Lakás: Hatvan u. 34. Gebauer
temetkezési vállalat.

Forgács Bálintné
Balogy Juliánna
59 éves korában elhunyt.
Temetése szombaton dél-
után 2 órakor lesz a Köz-
temető III. ravatalozó ter-
méből. Gyászolják: bánatos
férje, gyermekei, unokái,
testvérei, sógorai, sógornői
és kiterjedt rokonsága. La-
kás: Werbőczy u. 4. Dankó
temetkezés.

özv. Harsányi Sándorné
Daku Juliánna
81. évében elhunyt. Temé-
tése szombaton délután 3
órakor lesz a Köztemető
II. A. ravatalozó terméből.
Elhunytát gyászolják: fia,
unokái, dédunokái, testvé-
rei és kiterjedt rokonság.
Lakás: Korponai utca 9. sz.
Bartha végzi.

Független népnaptár
1947. évre újból kapható
a Kiadóhivatalban.

